

**Prezes Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w Bydgoszczy**

85-097 Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 34
Tel. (0-52) 345-56-44, Fax (0-52) 345-56-17, Tel. Centrala (0-52) 3254-100
E-mail: bydgoszcz@uokik.gov.pl

Bydgoszcz, 10 października 2002 roku

RBG-531-00024/02/MW

Decyzja nr 29/2002

I. Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000 roku nr 122 poz. 1319) nie stwierdza się praktyki ograniczającej konkurencję, polegającej na zawarciu zakazanego porozumienia, polegającego na ustaleniu jednolitej ceny szkolenia kierowców (przygotowanie do egzaminu na kat. B prawa jazdy) w wysokości zbliżonej do 700 zł (głównie 699 lub 700 złotych) którego skutkiem było ograniczenie konkurencji na lokalnym rynku szkolenia kierowców, w stosunku do Andrzeja Dylewskiego, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą prowadzący działalność pod nazwą FUSH Szkoła Jazdy „GWARANT” z siedzibą w Bydgoszczy

II. Na podstawie art. 105 k.p.a. umarza się postępowanie antymonopolowe, wszczęte przeciwko Andrzejowi Sawickiemu, prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Szkoła Jazdy ASSJA.

Uzasadnienie:

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, decyzją nr 11/2002 z dnia 29 maja 2002 roku stwierdził zawarcie przez dwudziestu czterech przedsiębiorców szkolących kierowców na terenie Bydgoszczy, sprzecznego z prawem antymonopolowym [art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000 roku nr 122 poz. 1319)] porozumienia horyzontalnego (tj. zawartego między konkurentami), w wyniku którego, w styczniu 2001 roku, wprowadzono jednolitą cenę szkolenia kierowców w wysokości 700 zł. (ew. 699 zł).

Na przedsiębiorców, biorących udział w porozumieniu cenowym nałożono karę pieniężną stanowiącą równowartość 1000 euro.

Wobec trzech przedsiębiorców umorzono postępowanie w kwestii nałożenia kary. Prezes Urzędu nie stwierdził natomiast praktyki ograniczającej konkurencję wobec dziewiętnastu przedsiębiorców, szkolących kierowców – wobec pięciu kolejnych postępowanie umorzył.

W decyzji nr 11/2002 nie ujęto wymienionych w sentencji przedsiębiorców, o których mowa w sentencji niniejszej decyzji.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie przedstawia się następująco:

Andrzej Dylewski, prowadzący działalność pod nazwą FUSH Szkoła Jazdy „GWARANT”, w piśmie z dnia 20.12.2001 roku podał następujące informacje o stosowanych w jego ośrodku szkolenia, cenach:

Okres	Cena
Listopad 2000 – grudzień 2000	500 zł
Od stycznia 2001 roku	600 zł

Andrzej Sawicki, w trakcie rozprawy administracyjnej, przeprowadzonej dnia 19 października 2001 roku, zeznał, iż nie działa na rynku bydgoskim – działa na terenie byłego województwa bydgoskiego i pilskiego z wyłączeniem Bydgoszczy.

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Podstawa prawna:

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2000 roku nr 122 poz. 1319), zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów.

Zgodnie z punktem 4 art. 4 ustawy przez towary rozumieć również należy usługi. W związku z tym usługi polegające na szkoleniu kierowców podlegają kompetencjom Prezesa Urzędu.

Rynek właściwy:

W celu postawienia przedsiębiorcom zarzutu stosowania praktyk ograniczających konkurencję, należy ustalić rynek właściwy, na którym uwidaczniają się negatywne skutki stosowanych praktyk.

W art. 4 pkt 8 znajduje się legalna definicja rynku właściwego - rozumie się przez to rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Rynek właściwy zawężony został do miasta Bydgoszczy – dużego, czterystutysięcznego ośrodka, zapewniającego jego mieszkańcom zaspokojenie większości potrzeb życiowych. Kandydaci na kierowców mają możliwość wyboru jedną z kilkudziesięciu szkół jazdy, w której mogą przygotować się do egzaminu na prawo jazdy. Państwowe egzaminy dla kandydatów na kierowców odbywają się na ulicach Bydgoszczy. Przeciętny konsument, pragnący uzyskać uprawnienia do kierowania pojazdem mechanicznym, mieszkaniec Bydgoszczy niewątpliwie skorzysta z usług jednego z przedsiębiorców, działających na terenie Bydgoszczy. Inny wybór byłby nieracjonalny z ekonomicznego punktu widzenia (jest to fakt notoryjny).

Ocena dowodów:

W toku niniejszego postępowania nie była kwestionowana sama wysokość ceny (ok. 700 zł) za przygotowanie kandydatów na kierowców do egzaminu na prawo jazdy kat. B, lecz sposób jej ustalenia. Sprzeczne z prawem jest bowiem bezpośrednio lub pośrednio ustalenie ceny szkolenia kierowców: bezpośrednio – czyli na spotkaniach, tak jak to miało miejsce podczas co najmniej trzech spotkań w siedzibie RSWOSK i pośrednio: poprzez identyczne zachowania rynkowe przedsiębiorców, którzy wprawdzie nie brali bezpośredniego udziału w ustaleniu ceny, ale faktycznie zachowują się tak, jakby tę cenę, w sposób bezpośredni ustalili (por. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego z dnia 7 lutego 2001 roku, sygn. akt XVII Ama 25/00).

Odróżnić przy tym należy zachowania rynkowe, będące wynikiem wprowadzenia w życie zmowy cenowej od naśladowania, sprzecznych z prawem zachowań przedsiębiorców, uczestniczących w zmowie, które nie podlega sankcjom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

W niniejszej sprawie organ antymonopolowy, na podstawie posiadanych dowodów uznał, że skutki zmowy uwidoczniły się na rynku w styczniu 2001 roku (z wyjątkiem jednego przedsiębiorcy, który cenę 699 zł wprowadził od 1 grudnia 2000 roku).

Wszelkie zmiany, mające miejsce po styczniu 2001 roku – ze względu na upływ czasu od spotkań, w trakcie których zasugerowano stosowanie jednolitej ceny - uznać należy za naśladownictwo sprzecznych z prawem zachowań.

Naśladownictwo zachowań rynkowych polegało w tym przypadku na obserwowaniu podwyżek cen, mających swe źródło w zmowie cenowej i dostosowywaniu opłat za szkolenie do poziomu ustalonego przez podmioty biorące udział w porozumieniu. Takie zachowania rynkowe nie można oceniać w kategoriach porozumienia ograniczającego lub eliminującego konkurencję.

Naśladownictwo, o którym mowa wyżej jest jedynie negatywnym następstwem zastosowania zmowy cenowej. Do powszechnych podwyżek cen kursów nauki jazdy do poziomu 700 złotych nie doszłoby gdyby nie działanie podmiotów uczestniczących w zmowie. Oceniając rynkowe zachowania podmiotów podwyższających ceny swych usług pod wpływem obserwacji zmian na rynku, wywołanych znową cenową, stwierdzić możemy iż właśnie w naśladownictwie ujawniają się destrukcyjne dla wolnej konkurencji, skutki zawarcia porozumienia cenowego. Silna, skonsolidowana grupa podmiotów gospodarczych, działająca w porozumieniu potrafiła zlikwidować konkurencję cenami na bydgoskim rynku szkolenia kierowców.

Żaden z wymienionych wyżej przedsiębiorców nie brał udziału w zmowie cenowej, która zaczęła wywierać swe, negatywne skutki na lokalnym rynku szkolenia kierowców, w styczniu 2001 roku.

Andrzej Dylewski, prowadził samodzielną politykę cenową i w styczniu 2001 roku nie dostosował swoich cen do cen podmiotów, będących uczestnikami porozumienia cenowego.

W stosunku do Andrzeja Sawickiego, jako przedsiębiorcy nie działającego na zdefiniowanym przez Prezesa Urzędu rynku właściwym, postępowanie antymonopolowe, jako bezprzedmiotowe, należało umorzyć.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji

Od niniejszej decyzji służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem niniejszej Delegatury w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia niniejszej decyzji.

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Andrzej Chajęcki
Dyrektor Delegatury UOKiK
w Bydgoszczy

Otrzymują:
Andrzej Sawicki
Szkoła Jazdy ASSJA
Ul. Kwiatowa 1
Sypniewo

Andrzej Dylewski
Szkoła Jazdy „Gwarant”
Ul. Boh. Kragujewca 10
85-863 Bydgoszcz